

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PLAŞA LIBERTĂTEI BRAŞOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 960 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barişlu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

TACIUNARII.

El spune Românul: tăciune. N-are altă menire decât de a face rău, de a produce şi a răspândi boala în sânul cerealelor între care creşte. Acesta este întreg rostul acelei ciuperce de infecţie, pe care Românul o numeşte tăciune. În ştiinţă poartă numele „ustilago” şi spun cărţile de ştiinţă despre acest parasit că el creşte şi atacă numai anumite cereale.

Nu e așa!
Ţara românească își are tăciunii ei speciali, pe cari poporul, — după vocabularul politic — îi numeşte liberali.

Au aceeași menire ca și ciuperca parasită ustilago: să nască și să răspândească boli în țară.

Din munca, din vîaga, din sângele unui popor harnic și cinstit își soarbe puterea de viață această nenorocită ciupercă liberală, pentru ca să infecteze și săucidă vigoarea și sănătatea neamului din care și suge seva de trai.

Se apropie ziua aniversării a zecea unirii ținuturilor românești. Neamul întreg ar vrea să se pregătească, să se simtă fericit și să se bucure de această sfântă și mare zi.

Tăciunile însă se umflă și băut de vântul bolnavei sale chemări caută să se întindă, să se împrăștie, să murdărească și să inficteze, întreagă viața și bucuria țării.

În ziua de 18 Octombrie a anului curent oropsitul Ardeal a dat expresie fericirii pe care a simțit-o acum zece ani, când

d-l Al. Vaida-Voevod a celit în Parlamentul Budapestei declarația independenței poporului românesc dintre Carpați.

Nu mai e nevoie să reamintim curajul, mers până la rizicul vieții, al acestui act.

Și în vreme ce acest erou al neamului primea din partea neamului recunoscător telegrame de felicitare și recunoștință, tăciunile liberal se umflă și se burzulesc.

Oficiosul vintilist face din omul și eroul neamului pe cel mai mare dușman al Românilor, numindu-l „politician meschin și interesat”.

Ni-e greață, ni este scârbă de această obrăznicie de urechiat, care și întinde copita îmbăligată în sanctuarul celor mai frumoase și mai sfinte momente ale unui neam... curajul laș al tăciunarilor, cari în propria lor țară s-au temut de glasul habsburgic să joace pe scena Teatrului Național al României, piesa românească, în care un Ardelean de sub jugul ungueresc vestea că „Se face ziua” și în nenorocitul Ardeal.

Ni e greu să mai comentăm faptul.

Trecem cu tot disprețul ce ni-l dictează sentimentul și datorita de Români peste scârboasa manevră liberală.

Așa e rostul acelei ciuperce, menite să murdărească, să infecteze și să distrugă.

Din tăciune nu răsare nici odată grâu!

Poporul ceh, plin de vigoare, sub influența popoarelor Apusului, având burghezia luminată și dâră a luptat cu succes împotriva încercării de desnaționalizare a germanilor pe când Slovacia au fost înfrânți și aproape desnaționalizați urcând calvarul. Neavând școli naționale, nici măcar primare au fost pradă ușoară pentru unguri.

Românii prin bisericile lor greco-orientale au rezistat mai mult maghiarizării, preoții români, având școlile lor românești pe lângă biserică.

Totuși popoarele oprimate ceh, slovac și românesc prin instinctul conservării naționale și-au unit puterile într-o luptă comună, prin frumoasa frăție sufletească și de interese.

Mica antantă se poate spune că este creată dinainte de război.

La 1890 Aurel Mureșean întinde mâna peste hotare la frații de suferință și la Praga se face primul manifest de înfrățire.

În 1894 după procesul Memorandului s'a ținut un congres al minorităților la Budapesta, formându-se prima înțelegere și căzând jefă persecuției maghiare Valeriu Branice care s'a ales cu mai mulți ani temniță. Avocații români au apărut pe cehi în toate ocaziile: Ștefan Pop și Petrovici, după cum din partea cehilor Matei Dula și Ștefanovici au sărit pentru români.

Antanta studențească la Cluj a organizat în comun lupta pentru principiul naționalităților.

La Budapesta au fost aleși președinte d-l Iuliu Maniu și vice-președinți Balasovici ceh și Pavlovici sârb.

Studenții în 1896, la serbarea de un mileniu a ungarilor, au răspuns cu o manifestație curajoasă de protest contra trufășei sărbătorii ungurești.

La Viena Alex. Vaida-Voevod prezidează comitetul care protestează contra aceleiași sărbătorii.

După epoca pasivității din 1904, naționalitățile pășesc pragul parlamentului ungar, unde partidul naționalităților subjugate avea 14 români, 7 slovaci și 3 sârbi, oameni luminați, iubitori de neam și plini de spirit de sacrificiu, având în frunte pe sârbul Milan Hodza.

În 1914 același calvar a făcut să scurgă sângele robilor pentru cauza austro-maghiară în primejdie. Curajoși până la moarte minoritarii au dus lupta de defetism, pornind în masă în brațele rușilor, italienilor și altor popoare ce luptau pentru principiul naționalităților.

Legiunile ceh și ardeleni, mai mult au luptat pe fronturile din Siberia, Franța, România pentru stăruirea asupra popoarelor coalizați.

Oameni cu suflet mare ca Masaryk podoaba științei mondiale, s'au pus în slujba nației sale și a umanității să lumineze popoarele mari pentru cauza națiunilor oprimate, într-o încordare nemaipomenită de nervi căutând să facă lumină asupra haosului din Europa.

În anul 1918, a sosit după a-

lătea jefite ceasul mare sfânt al libertății popoarelor subjugate, eșind la iveală valorile creatoare ale națiunilor, oamenii mari cu sufletul și cu mintea.

Frăția română-cehă s'a înfăptuit la sfârșitul războiului când regimentele 2 Braşov și 52 Cluj sub comanda ofițerului român Herbai s'au pus la dispoziția poporului ceh în loc să-l mîtrălieze cum primise comanda statului austro-maghiar. Mai mult, l-a înarmat și l-a făcut apt pentru revoluția de liberare a sa.

Masaryk între timp obține la Casa Albă din Washington recunoașterea Statului liber cehoslovac.

Se obține întemeierea statului fără vărsare de sânge, președinția Statului revenind celui mai luminat și patriot om cehoslovac Masaryk.

Subjugarea popoarelor minoritare avusese ca scop ținerea pentru multă vreme în întineric a popoarelor distrugând astfel ce e mai nobil, mai leal din

sânul micilor națiuni. Astăzi poporul cehoslovac liber dă omenirei exemplu de progres, cumînțenie.

Cehoslovacia este model de economie, de reforme sociale, instrucție și de apărarea a interesului clasei țărănești.

Stat tânăr fără experiență câștigată prin forurile fanarului din Constantinopol.

O stare de libertate a creat forțe normale în statul cehoslovac.

Cele trei popoare, cari au fost subjugate tiraniei Austro-Ungare, fac astăzi o forță vie de 30 de milioane ce concură la progresul liber al omenirii.

D-l Mihai Popovici încheie printr-o urare adresată d-lui Masaryk, președintele republicii Cehoslovace amice, care ca și în vremurile grele va fi alături de țara Românească și în viitor în lupta marilor interese și pentru înțelegerea economică și culturală.

G.

D-l Iuliu Maniu

despre nerorocirea
din Basarabia.

D-l Iuliu Maniu, președintele Partidului Național-Țărănesc, vînd să cunoască la fața locului și să se convingă de nenorocirea din Basarabia, a făcut o călătorie prin ținuturile bătute de seceală.

D-sa a rămas adânc impresionat de jalea și mizeria, cunoscute cu acest prilej.

Reîntors zilele acestea în Capitală, d-l Iuliu Maniu a declarat ziarului „Adevărul” asupra celor constatate în provincia de peste Prut, următoarele :

„M-am dus în Basarabia pentru a verifica personal — evitînd întâlnirile zgomotoase — informațiile ce le primisem despre stările dureroase de acolo.

„Am văzut și am constatat multe lucruri și trebuie să mărturisesc: m-au întristat cu mult mai mult decât mă așteptam.

„Un colț de țară admirabilă! Comune puternice și frumoase! Oameni de treabă și harnici! În colo, despre lucrările ce am văzut, bine nu pot spune; rău nu vreau să spun!

„În tot cazul, oamenii cari au condus această provincie de zece ani încoace, nu sunt descendenții vechilor Romani, cari știau să guverneze o provincie și să organizeze un stat.

„M-am convins și mai mult că regimul actual este dușmanul țării și că e absolută necesitate de a fi imediat înlăturat dela cârma ei.

„Foametea și lipsa de muncă iau proporții neînchipuite, nu numai în Basarabia, ci și în județele bătute de seceală ale Moldovei.

„Incuria guvernului este revoltătoare, lăsînd lucrurile în voia întâmplării și cum le dă Dumnezeu.

Comemorări

La comemorarea de către partidul național-țărănesc a împlinirii a zece ani dela Unirea Bucovinei, în afară de membrii organizației partidului național-țărănesc din Bucovina, vor lua parte d-nii: Pan. Halippa, profesor Costăchescu, Pompiliu Ionijescu, Alexandru Răutu, Gh. Măcărescu, Giurgea Negriștești, și Policraf Bețianu, deputați.

Cu ocazia sărbătoririi semi-entenarului Dobrogei, partidului național-țărănesc din Constanța a luat hotărârea să sărbătorească acest eveniment la sediul său, printr-o ședință festivă.

La această ședință, care se va ține mâine, Duminecă, în 28 Octombrie, orele 10 dimineața, vor asista pe lângă fruntașii și delegații organizației dobrogeene, d-nii Virgil Madgearu, I. Răducanu, D. R. Ioanijescu, Sever Bocu, I. Clinciu, D. D. Tănăsescu, Berbecaru și Gică Ștefănescu.

Alegerile din Prahova vor fi contestate. Comitetul organizației Prahova a P. N. Ț. a hotărât să facă contestație contra alegerilor județene de acolo, în baza a diferite dovezi de ilegalitate, sosite la biroul partidului.

Vor fi date în judecată toate organele administrative cari au comis ilegalități. Prefectul județului va fi dat în judecată ca autor moral al ilegalităților.

Premiul „Montyon” acordat unui medic român. Academia de științe din Paris a decernat premiul „Montyon”, de 2500 franci d-lor prof. Chiray, dela facultatea de medicină din Paris și dr. Pavel, asistent la facultatea de medicină din București, pentru lucrarea lor intitulată „Vesicula biliară”.

Premiul „Montyon” e decernat pentru a doua oară unui Român, prima oară fiind acordat acum cinci ani prof. Babeș.

Zece ani dela constituirea Republicii cehoslovace

Conferența d-lui Mihai Popovici, fost ministru.

București, 26 Oct. 1928.

La ședința festivă a clubului tineretului țărănist pentru sărbătorirea primului deceniu de viață liberă a Republicii cehoslovace, ținută ieri, la care a asistat pe lângă un mare număr de intelectuali Național-Țărăniști și reprezentantul ministrului Cehoslovaciei, atașatul de presă d-l Naska, d-l Mihai Popovici, a ținut următoarea importantă conferință, pe care o trimit în resumat :

Prăznuim unul din marile evenimente, acel al împlinirii a zece ani dela declararea statului independent național cehoslovac.

În decursul timpurilor a fost o legătură vie între cehi și slovaci, legătură pe care asupritorii au încercat să o înfrângă prin demoralizare, germanizând poporul ceh și maghiarizând pe slovac.

Reformatorul Ion Huss încă din anul 1526 a încercat și a luptat pentru reforma morală și libertatea popoarelor lăsînd partimoniu frumos de idei: caută adevărul, învață să-l iubești,

spune și apără-l până la moarte, esență de creațiune a valorilor morale.

Cehoslovacii deși devotați patriei Habsburgice, luptând la Mohaci contra invaziei turcilor, n'au găsit nici sprijin în ei, din contra împilare, robie și martiriul dureros. Păstrînd patrimoniul lui Ion Huss neatins, cehoslovacii au luptat și în războiul de 30 de ani în tragica luptă dela Muntele alb în 1620, Habsburgii au exterminat poporul ceh, făcînd nenumărați martiri, distrugînd chiar aristocrația. creînd o aristocrație nouă amorfă, fără conștiință morală.

Maria Tereza și Iosef al II-lea asemenea s'au purtat în mod sălbatec cu ei. Sub dominațiunea împăratului Frantz Iosef, care a călcat jurămîntul încoronării de rege din 1627, sub imperiul dualismului Austro-Ungar ce dează maghiarilor Slovacia, Austria luînd pradă Cehia.

O avalanșă de persecuții nemaipomenite a căzut peste toate popoarele imperiului între care și Ardealul.

Viza livretelor militare

Pentru Municipiul Braşov vor avea loc operaţiunile de viză a livretelor în zilele şi ordinele arătate de mai jos:

a) Se vor prezenta la viză:
1) Toţi oamenii din rezervă şi miliţii începând cu contingentul 1925—1901 inclusiv, adică cei născuţi între anii 1879—1903.

2) Toţi dispensaţii de serviciu militar (medical) sau susţinătorii de familie dela contingentul 1926—1901.

Aceştia vor prezenta la viză pe lângă certificatul de dispensă şi recepisa de plata taxelor militare.

3) Toţi oamenii cari până în prezent din diferite motive nu s'au prezentat încă comisunelor de control sau cercurilor de recrutare, pentru a fi sculşi şi înscrişi în controalele, şi cari prin urmare nu au situaţia militară aranjată.

Oamenii se vor prezenta personal la viză în zilele şi locul arătate în itinerariu de mai jos, având asupra lor livretul precum şi toate actele ce posedă.

Acei dintre oameni cari din diferite motive nu se vor putea prezenta la viză în ziua fixată se pot prezenta cu altă comună sau la Cercul de recrutare Braşov în orice zi până la 30 Ianuarie 1929.

Pentru cazuri neprevăzute: boală sau lipsă forţată, etc. etc., trebuie să fie dovedită cu certificat corespunzător, oamenii pot să-şi facă viza prin reprezentanţii lor, ca soţie, copii, sau alte rudeni trimetând cu acest scop şi actele militare ce posedă, livret Mod. E etc...

Viza se face în mod absolut gratuit.

b) Cine nu se prezintă la viză:

1. Oamenii din contingentul 1926—1929 din toate armele şi cei din cont. 1925 dela Marină, Jandarmi şi grăniceri.

2. Sculşi reformaţii definitiv din contingentele 1926—1901.

3. Parlamentarii în timpul sesiunii.

c) Recensământul meseriaşilor:

Cu ocazia vizei livretelor se va face recensământul meseriaşilor şi lucrătorilor specialişti, atât a celor din stabilimente şi întreprinderi publice sau private cât şi a celor, cari lucrează acasă pe cont propriu.

Toţi aceştia, fie că sunt ofiţeri de rezervă sau grade inferioare, şi fie că în prezent execută sau nu meseria ce o au, vor prezenta la viză odată cu livretul militar şi documentul oficial prin care dovedeşte meseria sau specialitatea ce o au.

Oiţerii de rezervă cari n'au o meserie sau specialitate nu se vor prezenta la viză, dar se vor prezenta Cercului în luna Martie 1929 cu carnetele Model E. I. pentru viză, totodată comunicând Regimentelor, din cari fac parte, adresa unde au domiciliul actual.

d) Penalităţi:

Toţi cari nu se vor conforma prezentei publicaţiuni, vor fi urmăriţi şi judecaţi conform codului Justiţiei militare şi vor fi concentraţi.

Cercul de Recrutare Braşov	1928	Noembrie	ziua	Contingentul	Anul naşterii	Locul unde se face viza.
"	"	"	1	1901—02	1879—80	Fabrica de vagoane Honterus
"	"	"	2	1903—04	1881—82	Fabrica de laminat, de gaz metan
"	"	"	4	1901—04	1879—82	Fabrica Voina
"	"	"	5	1905—06	1883—84	Funcţionarii P. T. T.
"	"	"	6	1907—09	1885—87	Funcţionarii Prefecturii de judeţ
"	"	"	7	1900—11	1888—89	Funcţionarii Prefecturii Poliţiei
"	"	"	8	1912—13	1890—91	Corpul didactic
"	"	"	9	1914—15	1892—93	Funcţionarii tribunalului şi judecătoriei
"	"	"	11	1901—15	1879—93	Funcţionarii Primăriei Braşov
"	"	"	12	1916—17	1894—95	Angajaţii şi lucrătorii din atel. C.F.R.
"	"	"	13	1918—19	1896—97	Funcţionarii Gărei
"	"	"	14	1920	1898	Corpul didactic
"	"	"	15	1921	1899	Fabrica Etel şi fabrica Foith
"	"	"	16	1922	1900	Funcţionarii Scurantei şi Direcţiunea regiunale 14 C.F.R.
"	"	"	18	1916—22	1894—900	Fabrica de avioane
"	"	"	19	1923	1901	Cei ce nu s'au prezentat
"	"	"	20	1924	1902	Scherg fabrica de postav
"	"	"	21	1925	1903	Tellmann fabrica de postav, Ancora
Fabrica S. hel	"	"	22—23	ang. fabr.	lucrători	Fabr. de ciment, Photogen, şi petrol
Cercul de Recrutare Braşov	"	"	25	cei rămaşi 1923—25	1901—03	Fabrica de piele Scherg Fabrica de tricotaş Wiaat Funcţionarii administraţiei financiare Cei ce nu s'au prezentat Fabrica de vagoane Honterus Fab. de laminat, fabr. de gaz metan Fabrica Voina Localul P.T.T. Prefectura judeţului Braşov Prefectura Poliţiei de Stat Cercul de Recrutare Braşov Tribunalul Braşov Primăria Secţiei Militare
"	"	"	26			Atelierele CFR. gara mare
"	"	"	27			Gara Braşov
"	"	"	28			Cercul de Recrutare Braşov
"	"	"	29			Fabrica Etel şi fabrica Foith
"	"	"	30			Scuranta Direct. regională 14 C.F.R.
"	Decembrie	"	1			Fabrica de avioane
"	"	"	2			Cercul de Recrutare Braşov
"	"	"	3			
"	"	"	4			
"	"	"	5			
"	"	"	6			
"	"	"	7			
"	"	"	8			
"	"	"	9			
"	"	"	10			
"	"	"	11			
"	"	"	12—14			
"	"	"	16			
"	"	"	17			
"	"	"	18			
"	"	"	19			
"	"	"	20			
"	"	"	21			
"	"	"	22			
"	"	"	23			

Dela 28 Decembrie 1928 până la 31 Ianuarie 1929 la Cercul de Recrutare Braşov toţi cei cari încă nu s'au prezentat.

Primar:
Dr. St. Stinghe m. p.

Secretar General:
E. Socaciu m. p.

DOCTORUL VALERIU STINGHE

specializat la Paris în Boale de piept (tuberculoză pulmonară etc.), interne, sifilis, tratamente electrice (diatermie, efluvii, scânteii electrice, ionizare, galvanizare) raze ultraviolete şi radiologie îşi începe consultaţiile medicale în 5 Novembre a. c., în Str. Principele Carol (fostă Str. Vămii) No. 34. 1—3

Parcele pentru clădit casă, etim de vânzare lângă gara Bartolomeu. Informaţiuni la P. Stoica Str. Bisericii Române 19. 9.5 3—10

AVIZ

Pe zându-se perm sul de conducere vechiu No. 619, el berat de Prefectul a Polţiei Braşov pe nume Pelgr Andrei, Braşov, Str. Moşii No. 12, îl declar nul şi fără valoare în mâna ori cui s'ar afla. 948/1—1.

AVIZ

Banca Cetate, Sucursa la Rupea Cohalm, jud. Târnava Mare, începând cu 1 Ianuarie 1928, închiriază cel mai potrivit local de păvălie cu 2 fonturi în oiaţă, având debit de tutun şi beuuri înfundate. Amatorii a se adresa Direcţiunii până la data de 1 Decembrie 1928.

Banca „Cetate” S. A.
Suc. Rupea Cohalm.
920/1—1.

Magazin nou!

Specialist de lacouri şi vopsele!
Depozit de mobile de fier şi bronz!
Mărfuri de la calitate!
Preţuri originale de fabrică!
O singură încercare Vă convinge de soliditatea acestui magazin.

Cu sprijinul on. public,
L. KRAUSS
Braşov,
Str. Lungă 15.

947 2—2

Cumparare de ocazie

Casă solidă cu etaj,

6 camere de locuit, 1 cameră mansardă, baie, bucătărie, toate apartamentele, lumină electrică, apă, în oraş, situaţie admirabilă, cu grădina de circa 2400 metri pătraţi (poate fi şi parcare) se vinde prin licitaţiune publică benevolă **Marţi la 30 Oct. a. c.**, ora 3 d. a., în biroul avocaţilor dr. He mann Fr. br. s., Târgul Cailor Nr. 4, celui care oferă mai mult. Dacă licitaţiune din 30 Oct. va rămâne fără rezultat, ea se va ţine în mod irevocabil în 6 Nov. a. c., în acelaşi local la ora 3 d. a. Condiţii mai amănunţite în biroul avocaţilor amintit între orele 4—5 d. a.

946 2—3

Condiţii de plată favorabile.

Noutăţile de modă de toamnă şi de iarnă cele mai noi stau la dispoziţia Onoratei noastre clientele pe preţuri cari nu mai pot fi concutate. Magazinul nostru splendid şi bogat asortat cu

paltoane de blană şi de piele, paltoane şi haine pentru dame, fetiţe şi copii

satisface cele mai fine pretensiuni, pentru că bunul renume al mărfurilor noastre a fost totdeauna o garanţă a gustului fin şi inescuşionabil şi a calităţii de prim rang

FENYVESI ŞI SAMUEL

Cel mai mare magazin de confecţiuni pentru dame din România mare.

BRAŞOV, Târgul Inului 31—33.
801 9—10

Staţi! Unde?

La „TEXTILA”, Fraţii Graef, Strada Lungă Nr. 201

Aci găsiţi cel mai mare asortiment în stoffe pentru paltoane de dame, costume de domni şi băieţi, pentru paletouri, haine. — Vă puteţi convinge personal, fără obligament de-a cumpăra.

Preţuri fără concurenţă.

907 3—4

Numai mărfuri de calitate.

Mistificări maghiare

O scrisoare a d-lui Al. Vaida-Voevod

Dr. Gustav Gratz, fostul ministru de externe al Ungariei, a publicat un studiu asupra problemei minorităților în vechea Ungarie, în comparație cu situația din statele succesoare. Afirmând că populația din teritoriile alpine ale celor 3 state naționale ar prefera să așteze regimul din Ungaria, d-l Gustav Gratz, publică o frază fragmentară dintr-un discurs al d-lui Vaida-Voevod, utilizând-o ca argument în favoarea tezei sale.

D-l Vaida-Voevod, pus în cauză de fostul ministru de externe, a trimis preselor următoarea scrisoare:

D-l Gustav Gratz, fostul ministru de externe al Ungariei, a publicat un studiu asupra problemei minorităților în vechea Ungarie, în comparație cu situația din statele succesoare. Afirmând că populația din teritoriile alpine ale celor 3 state naționale ar prefera să așteze regimul din Ungaria, d-l Gustav Gratz, publică o frază fragmentară dintr-un discurs al d-lui Vaida-Voevod, utilizând-o ca argument în favoarea tezei sale.

D-l Vaida-Voevod, fost președinte de consiliu, aflând de cele publicate, a trimis ziarnului „Adevărul” următoarea scrisoare:

Stimate d-le director,

Citind articolul de fond din „Pester Lloyd” No. 239 din 20 Octombrie vă rog să publicați următorul răspuns:

Fostul meu coleg din Camera ungară, dr. Gustav Gratz, a publicat în revista contelui Bethlen „Maghar Szemle” un articol, pe care marele cotidian oficios al guvernului maghiar, redactat în limba germană, îl reproduce.

Tendința acestui articol e ca să dovedească că „soarta bună” de care s'ar fi bucurat naționalitățile nemaghiare în fosta Ungarie, în comparație cu actuala lor stare din statele naționale, căreia astăzi le aparțin.

Spre dovedirea tezei sale d-l Gratz citează numeroase declarații de prin 1867 și 1872 începând cu Deak Eötvös, Colman Tisza și terminând cu declarații de ale conților Apponyi, Bethlen și Andrássy, făcute în ultimii doi ani și în anul curent.

De altă parte, însă citează din discursuri făcute de Radici, Pribicevici, Pavici, Hlinka și de mine, prin care încearcă să dovedească premisele sale false — false, de oarece nici unul dintre cei citați n'am susținut și n'am crezut un singur moment că din punct de vedere național ne-ar fi mers mai bine în statul feudal maghiar.

Însă ceea-ce am susținut și eu, independent de d-nii croați, sârbi și slovaci, citați de d-l Gratz, este că legalitatea era în vechea Ungarie mai respectată decât în România, unde este dată pradă experimentelor politicianismului liberal și averscan.

Cu toate acestea, decât falsele declarații ale oligarhilor maghiari — dela „înțeleptul patriei” Deak, până la conții Apponyi și Bethlen. — declarații cari niciodată n'au fost traduse în fapt, prefer brutalitățile d-lor Vintilă Brătianu și Averescu. Iar în locul cântecului de sirena molcomitoare a presei maghiare, ca „Budapesti Hirap” sau „Pester Lloyd”, savurez mai bucuros fantasticele alături ale d-lui Burileanu din „Îndreptarea” și stângacele elucubrări din „ultima oră” a „Viitorului”.

Prețum în vremea ungurească nu m'a trecut prin gând să mă încred în sinceritatea acelor a-

demeniri, am mângâierea că opinia publică a României Mari, tot pe atât de puțin ia în seriozitate atuurile din presa protitvnică partidului meu, îndreptate contra mea.

De aceea termin amintindu-i d-lui Gratz clasică declarație a novestei lui Sganaralle:

„Cine are să se amestece în litigiul nostru? Dacă bărbatul meu are chef să mă bată, e treaba lui și a mea! E o afacere de familie! Vom aranja-o noi, între noi!”

Mulumindu-vă, rămân al d-v. slămiător

Al. Vaida-Voevod.

Reprezentările operei germane vieneze.

Măine Duminică, în 28 Oct. începe în sala Redutei seria reprezentărilor mult apreciatului ansamblu al operei germane vieneze. Începutul la orele 8 seara. Iată ordinea spectacolelor:

28 Oct. Smetana: Mireasa vândută.

29 Oct. Verdi: Balul măscat.

30 Oct. Pucini: Tosca.

31 Oct. Kienzl: Evangelimann.

1 Nov. Offenbach: Poveștile lui Hoffmann.

2 Nov. Wagner: Valkira.

3 Nov. Wegner: Vesul fantomă.

4 Nov. Wagner: Tannhäuser.

O conferință despre România la Praga.

Sub auspiciile Institutului cultural român-cesoslovac, d-na Jiraskova, soția fostului consul cesoslovac la Cluj, a ținut o reușită conferință despre poporul românesc și frumusețile naturale din România. Ea a descris impresiile ei din această țară și în special din Transilvania, unde a stat cinci ani.

S-a referit întâiu la viața pastorală a Românilor, obiceiurile, portul și gospodăriile lor. A scos în evidență bogățiile artei populare ce le are poporul român și vorbind despre poporul român din Transilvania, s-a referit la timpul de robie sub unguri și influența lor asupra orașelor, cari își reiau cu încetul aspectul lor românesc.

La încheiere d-na Jiraskova își exprimă regretul ei că a trebuit să plece din mijlocul Românilor și apelează la o cât mai strânsă colaborare culturală între ambele națiuni amice.

La conferință a asistat un numeros auditoriu, remarcându-se personalul dela Legația română din Praga, abatele Zavoral și alte personalități din lumea culturală cesoslovacă. Conferința a fost viu aplaudată, iar abatele Zavoral i-a mulțumit printr-o caldă cuvântare.

Dr. Carol Fiechtenmacher senior s'a reîntors și consultă din nou regulat dela orele 11 $\frac{1}{2}$ —ora 1. Str. Castelului 108. Telefon 361.

INFORMAȚIUNI

Numeroase bancnote false de 1000 lei au fost puse în circulație. După cercetările făcute până acum aceste bancnote au fost aduse de peste graniță. Au fost avizate toate polițiile, băncile, comerșanții și restauratorii pentru a fi cu băgare de seamă la plăți și la schimb.

La conservatorul de muzică „Astra” din Brașov se încep cursurile la 1 Nov. Avis celor înscriși.

Călcat de automobil. În ziua de 26 Oct. a. c. cam pe la orele 5 p. m. mașina cu Nr. 669 Bv. Proprietatea d-lui Kanner Edy, a călcat pe copilul Io-Keckner în etate de 8 ani. Copilul se găsește în stare foarte gravă.

Adunare școlară. Se va ține o adunare școlară în școala de stat Nr. 2 în str. Ecaterinei, Duminică 28 Octombrie, ora 10 $\frac{1}{2}$ a. c. unde se va debata chestiunea frecventării școlii ucenicilor în loc de după amiază în orele de seară, și fixarea taxei școlare. Ar fi de dorit să participe câți mai mulți meseriași la această adunare.

D-l medic primar Dr. Alfred Jekelius consultă zilnic dela orele 10—12 $\frac{1}{2}$ și dela 2—3 p. m. Str. Aței No. 7 Etaj I. 949/1—2

Exame cu RAZE X (Röntgen) și examele BACTERIOLOGICE poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratorii spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 10—0

Cancelarie advocațională. Dr. Cornel Voicu fost judecător își va deschide la 1 Noiembrie 1928, cancelaria advocațională în Brașov, Strada Porții No. 25 etajul II. 937 3—3

Localul renovat complet al restaurantului cafenea, cu grădina de pomi și zarzavat, în comuna Tohanul-vechi, Strada Lungă Nr. 9, în apropierea gării, se dă în chirie. A se adresa proprietarului I. Beraru, Brașov, Prundul Rozelor Nr. 5.

Act de mulțumită. Adunarea protopopească a tractului ort. român Brașov, luând la cunoștință activitatea depusă de d-l dr. Mircea Suciu-Sibianu pentru combaterea alcoolismului precum și munca d-sale pe teren cultural și moral, a hotărât să-i aducă mulțumiri, comunicându-i această hotărâre printr-o scrisoare de mulțumită și recunoștință.

Prevestirea unei ierni nepraznice.

În jurul localității Kocovje în Slovenia s'a ivit zilele acestea o haită de lupi, a căror vizită este cu totul neobișnuită în această regiune. Fenomenul este tălmăcit în genere ca o prevestire a unei ierni foarte grele, care s'a și anunțat la Liubliana prin un strat de zăpadă. Populația din jurul localității Kocovje este foarte alarmată, de oarece lupii înflămânziți pătrund în gospodăriile sătenilor și fac numeroase stricăciuni. Într'un sat din apropiere lupii au sfârșit un câine, care se afla în lanț. Numeroși lupi au atacat o stână însă au putut fi alungați de către ciobani. Câțiva lupi au fost până în prezent împușcați da către pădurari.

Inregistrarea savanților fineri din Leningrad.

La Leningrad se află în prezent 1500 tineri, cari și-au început cariera științifică. În Noiembrie toți vor fi obligați să se prezinte în fața unor comisiuni pentru a prezenta rezultatele muncii lor științifice pe anii 1927/28. Toți acei cari nu se vor prezenta și nu vor aduce dovezi asupra muncii lor științifice vor fi lipsiți de dreptul de a se numi savanți.

Groznică catastrofă c. f. r. din halta Recea

27 morți și 45 răniți.

Eri noapte s'a întâmplat o grozavă catastrofă pe căile ferate române, despre cari relațiile oficiale ne dau următoarele amănunte:

Joi noaptea, la ora 2,28, trenul Simplon No. 3, plecat din gara de Nord la ora 10,45, la intrarea în halta Recea, la 8 km. înainte de Slatina, s'a ciocnit cu trenul accelerat No. 24, care venea din Sibiu și trebuia să sosească la București la ora 6,45 dimineața. Ciocnirea a fost puternică și s'au sfărâmat complet: locomotiva, vagonul de bagaj al trenului Simplon și două compartimente ale vagonului de dormit pentru Paris, care se găseau în capul trenului.

Din trenul accelerat No. 24 au fost complet distruse: locomotiva, vagonul de bagaj și un vagon de cl. III, care de asemenea se găseau în capul acestui tren.

Din telegramele primite rezultă că sunt 27 de morți și 45 de răniți mai mult sau mai puțin grav.

Vinovații acestei groznică nenorociri sunt impiecatul de mișcare Vasile Ion din halta Recea, care n'a făcut revizia acelor; acarul Voinea Marin, care a primit trenul accelerat No. 24 pe linia I din această stație, pe când trebuia să fie primit pe linia II de garaj și mecanicul Amza Ion al trenului 24, care nu a oprit acceleratul văzând că intră pe linia falsă. Impiecatul Vasile Ion și acarul Voinea Marin au dispărut. Pagubele materiale ar fi circa 12 milioane lei.

O telegramă primită la ora 11,15 anunță că printre morți s'ar afla inginerul italian Dela Rocca cu soția și copilul. Se știe că defunctul inginer este fiul generalului italian Rocca care a fost omorât astăvară, la noi în țară, într'un accident de automobil pe care-l conducea fiul său, inginerul care a pierit azi în această catastrofă.

Lista oficială a morților.

Iată lista oficială a morților — care cuprinde în total 27 de victime — listă ce a sosit la direcțiunea generală c. f. r. din București, în cursul după amiezii de ieri, trimeasă dela locul catastrofei, de către d-l inginer Nicolaescu, directorul serviciului mișcării:

Dintre pasagerii ce se aflau în vagonul de dormit al trenului „Simplon” au fost omorâți, în urma accidentului:

Inginerul Rocca cu soția și fetița și D. Zaharinof din Chișinău, care se ducea la Lausanne.

Dintre pasagerii trenului accelerat No. 24, ce venea dela Sibiu spre București, sunt morți:

Alexandru Samuel (Constanța), Maria Nicolae Jugaru Vasta (din comuna Valea Săliștei, jud. Sibiu); Abadie Solomon (Tulcea); Leon Alexandru (Sibiu); Ion Nedelea (comuna Bratia, jud. Argeș) Simion Biban (Sebeșul săsesc, str. Regina Maria No. 15); Șerban Ion Stolnici (frânar, Piatra Olt); Osias Enger, Ioan Stan Ion (com. Maldar jud. Vâlcea); Radu Stan Stoian (com. Scrioastea jud. Teleorman); Petre D. Ungureanu (grefer la jud. din Bazargic); Teodor Listean (magaziner c. f. r. Corabia); Paraschiv Banciu (com. Tislea, Sibiu) și trei copii.

Dintre militarii cari se aflau în trenul accelerat No. 24 sunt morți: soldații cu termen redus: Bonapart Dumitru și Costache Ion, ambii din școala pregătitoare de ofițeri de rezervă Craiova; sergentul furier Bică San-

du Vasile, dela spitalul militar din Sibiu; soldatul cu termen redus Constantin Dumitru reg. 1 artilerie grea; elevul termen redus Aldea Gh dela școala militară de ofițeri de rezervă Craiova; soldatul t. r. Dobrogeanu Grigore, tot dela școala de ofițeri de rezervă, Craiova; soldatul Ering Ferentz, dela inspectoratul general al Marinei.

Numărul răniților care se cifrează la 45, n'au putut fi identificați deocamdată, fiind transportați și internați la spitalele din Slatina, unde urmează a fi identificați de către medicii ceferiști plecați acolo, cu trenurile de ajutor, spre a-i examina și a le da primele îngrijiri necesare.

Producția mondială de automobile.

Producția de automobile a ajuns la maximum său în 1926. Din acel timp producția s'a micșorat și n'a întrecut până în prezent cifrele din 1926. Oscilațiile în producția de automobile se datoresc în special industriei americane, deoarece producția europeană de automobile este în ultimii 4 ani în continuă creștere, după cum reiese și din următoarele cifre:

În 1925 Statele-Unite și Canada au produs 4.427.094 automobile, Europa 465.832; în 1925 Statele-Unite și Canada au produs 4.503.400, Europa 529.350; în 1927 Statele-Unite și Canada 3.573.681, Europa 570.586; în 1928 Statele-Unite și Canada 4.100.000, Europa 638.725.

În producția de automobile din Europa primul loc îl ocupă Anglia, care a produs în 1925 176.800 automobile, în 1926, 186.699, în 1927 — 231.920 și în 1928 — 250.000. În al doilea rând vine Franța, care a produs în 1925 177.000 automobile, în 1926 — 190.000 automobile, în 1927 — 190.000 și în 1928 — 200.000. Germania a produs în 1925 — 55.000 automobile, în 1926 — 54.000, în 1927 — 72.000 și în 1928 — 91.000.

Italia a produs în 1925 — 39.575, în 1926 64.760, 1927 — 54.559, și în 1928 — 55.000. Cehoslovacia a produs în 1925 — 5000 automobile, în 1926 — 7000, în 1927 — 10.500 și în 1928 — 16.000. Austria a produs în 1925 — 4900 automobile, în 1926 — 5290, în 1927 — 8700 și în 1928 — 11.500. Belgia a produs în 1925 — 6639 automobile, în 1926 — 6000, în 1927 — 6500 și în 1928 — 7150 automobile.

Cinema „Astra” (Apollo)

27 — 30 Octombrie. Senzație mondială.

Când Corul și Marea se întâlnesc

Cel mai mare film de aventuri din viața pescarilor de balene — cu o acțiune frumoasă de dragoste în 10 mari acte.

Atragem atențiunea publicului asupra acestui gigantic film, care întrece în multe privințe filmul Ben-Hur. Aci vedem o adevărată vânătoare de balene și lupta marinarilor cu cel mai mare cyclon filmat până azi. Aci se vede nimicită omului în luptă cu natura.

În rolul principal: cel mai mare artist al lumii: John Barrymore și Dolores Costello. Orchestra marită. Prețuri obicinuite.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa-Journal.

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.